



Λευκωσία, 10 Σεπτεμβρίου 2019

ΠΡΟΣ: Όλα τα Μέλη

ΑΠΟ: Λεωνίδα Πασχαλίδη, Αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα

ΘΕΜΑ: Κατάλογος Ελέγχου Προετοιμασίας για τις επιχειρήσεις που διεξάγουν εργασίες/συναλλάσσονται με επιχειρήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου στην περίπτωση αποχώρησης του ΗΒ από την ΕΕ χωρίς συμφωνία

Κύριοι,

Το ΚΕΒΕ μέσα στα πλαίσια της συνεχούς ενημέρωσης που σας παρέχει σε σχέση με το Brexit (δείτε σωρεία προηγούμενων σχετικών εγκυκλίων που σας έχουμε αποστείλει) σας πληροφορεί ότι πολύ πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δημοσιεύσει τον πιο πάνω Κατάλογο Ελέγχου (στην Αγγλική) τον οποίο επισυνάπτουμε μαζί με επιπρόσθετη σχετική ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για πληροφόρησή σας. Σας υπενθυμίζουμε ότι λειτουργεί ειδική ιστοσελίδα της ΕΕ που περιέχει μεγάλο αριθμό σχετικών ανακοινώσεων και η οποία είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_en.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να διασφαλίσουν πως θα είναι προετοιμασμένες μέχρι την ημερομηνία αποχώρησης (επί του παρόντος 1 Νοεμβρίου 2019) όπου το ΗΒ θα καταστεί τρίτη χώρα. Σημειώστε ότι αν δεν υπάρξει οποιαδήποτε συμφωνία αποχώρησης δεν θα ισχύουν οποιεσδήποτε μεταβατικές περιόδους. Ακόμα όμως και στην περίπτωση που θα υπάρξει συμφωνημένη αποχώρηση οι επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι προετοιμασμένες κατάλληλα αφού το ΗΒ θα πάψει να είναι μέλος της ΕΕ μετά από μια μεταβατική περίοδο που θα λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Βεβαίως σε αυτή την περίπτωση θα ισχύουν οι πρόνοιες που θα συμφωνηθούν για τις οποίες το ΚΕΒΕ θα σας πληροφορήσει σχετικά. Επί του παρόντος και μέχρι νεωτέρας θα πρέπει να προετοιμαζόμαστε για ένα μη συμφωνημένο Brexit.

Τα κυριότερα σημεία που θα πρέπει να λάβετε υπόψη είναι σε συντομία:

1. Τοποθέτηση προϊόντων στην Ενιαία Αγορά - εξαγωγές

A) Πιστοποιητικά και εγκρίσεις:

Αυτά πλέον θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από σώμα/οργανισμό που βρίσκεται στην ΕΕ. Πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από το ΗΒ δεν θα ισχύουν μετά την αποχώρηση του ΗΒ. Παραδείγματα προϊόντων που επηρεάζονται είναι ο ιατρικός εξοπλισμός και τα μηχανοκίνητα οχήματα.



Β) Απαιτήσεις που αφορούν την τοποθεσία:

Εκεί όπου υπάρχουν απαιτήσεις για «αρμόδιο πρόσωπο» (εισαγωγέα, κάτοχο άδειας κλπ) όπως στις περιπτώσεις των χημικών προϊόντων αυτά τα πρόσωπα πρέπει να εδρεύουν στη ΕΕ και όχι στο ΗΒ.

Γ) Επιγραφές και σημάνσεις:

Τα επηρεαζόμενα προϊόντα, π.χ. βιομηχανικά προϊόντα, φαρμακευτικά προϊόντα, ιατρικός εξοπλισμός, τρόφιμα και ζωοτροφές, πρέπει να φέρουν τις ενδείξεις των σωμάτων και προσώπων που αναφέρονται στα σημεία Α και Β πιο πάνω. Ενδείξεις που θα αναφέρονται σε σώματα/πρόσωπα που εδρεύουν στο ΗΒ δεν θα είναι πλέον αποδεκτές.

Δ) Προτιμησιακοί δασμοί που παραχωρήθηκαν από τρίτες χώρες για προϊόντα της ΕΕ:

Μετά το Brexit αν το προϊόν περιέχει Βρετανικό περιεχόμενο (content) δεν θα δικαιούται τον προτιμησιακό δασμό.

Ε) Τελωνειακές διαδικασίες:

Μετά το Brexit θα υπάρχουν τελωνειακές διαδικασίες τόσο όσον αφορά τις εξαγωγές από την ΕΕ στο ΗΒ όσο και όσον αφορά τις εισαγωγές στην ΕΕ από το ΗΒ. Αριθμοί EORI (εγγραφή και αναγνώριση οικονομικών φορέων) που έχουν εκδοθεί από το ΗΒ δεν θα ισχύουν πλέον ως επίσης ούτε και Βρετανικές τελωνειακές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί στα πλαίσια της νομοθεσίας της ΕΕ (όπως εξουσιοδοτήσεις, δεσμευτικές πληροφορίες για τις ταρίφες και τους κανόνες καταγωγής)

ΣΤ) Τελωνειακοί δασμοί:

Μετά το Brexit θα υπάρχουν τελωνειακοί δασμοί για προϊόντα με καταγωγή από το ΗΒ σύμφωνα με το Κοινό Εξωτερικό Δασμολόγιο της ΕΕ.

Ζ) Απαγορεύσεις και περιορισμοί:

Μετά το Brexit οι απαγορεύσεις και περιορισμοί που ισχύουν στη ΕΕ για εισαγωγές από τρίτες χώρες (π.χ. περιπτώσεις αποβλήτων, φαρμάκων, ορισμένων αγροδιατροφικών προϊόντων, μη επεξεργασμένων διαμαντιών, ορισμένων ραδιενεργών υλικών κ.λ.π.) θα ισχύουν και για την περίπτωση του ΗΒ. Επιπλέον αδειοδοτήσεις που έχουν εκδοθεί από το ΗΒ σε σχέση με εισαγωγές/εξαγωγές προϊόντων στην/από την ΕΕ θα πάντως να ισχύουν.

Η) Υγειονομικοί και φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι:

Μετά το Brexit αυτοί οι έλεγχοι θα ισχύουν και για προϊόντα από το ΗΒ.

2. Παροχή υπηρεσιών στην ΕΕ

Α) Αδειοδοτήσεις και εξουσιοδοτήσεις:

Σε πολλούς οικονομικούς τομείς η παροχή υπηρεσιών στην ΕΕ χρειάζεται σχετικές αδειοδοτήσεις ή εξουσιοδοτήσεις από αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Για παράδειγμα



-3-

τέτοιες αδειοδοτήσεις/εξουσιοδοτήσεις χρειάζονται για υπηρεσίες που αφορούν τον τομέα των μεταφορών, τον χρηματοοικονομικό τομέα, τον οπτικοακουστικό τομέα και τον τομέα της ενέργειας. Μετά το Brexit, τέτοιες αδειοδοτήσεις/εξουσιοδοτήσεις που έχουν εκδοθεί από το ΗΒ δεν θα ισχύουν πλέον στην ΕΕ. Σε κάποιες περιπτώσεις η εγκυρότητα σε κάποιο κράτος μέλος εξαρτάται από το εθνικό δίκαιο.

Β) Διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών:

Μετά το Brexit η παροχή υπηρεσιών από το ΗΒ στην ΕΕ θα υπόκειται στο Ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο λαμβανομένων υπόψη των σχετικών δεσμεύσεων και επιφυλάξεων που έχει αναλάβει η ΕΕ κάτω από τη νομοθεσία του ΠΟΕ (WTO). Αυτό αφορά πολλούς επιχειρηματικούς τομείς ιδιαίτερα αν επιχειρήσεις της ΕΕ συνεχίσουν να συνεργάζονται με παροχές υπηρεσιών που εδρεύουν στο ΗΒ.

Γ) Επαγγελματικά προσόντα:

Μετά το Brexit η αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί στο ΗΒ θα υπάγεται στους εθνικούς κανόνες των κρατών μελών οι οποίοι αφορούν αναγνώριση προσόντων που έχουν αποκτηθεί σε τρίτες χώρες. Σε αρκετές περιπτώσεις υπάρχουν γραφειοκρατικές διαδικασίες αναγνώρισης.

3. Άλλα θέματα

Α) Φόρος προστιθέμενης αξίας:

Μετά το Brexit θα ισχύουν οι κανόνες που ισχύουν για τρίτες χώρες και στην περίπτωση του ΗΒ περιλαμβανομένης της καταβολής του ΦΠΑ την στιγμή της εισαγωγής προϊόντων από το ΗΒ.

Β) Εμπορικά σήματα και σχέδια, γεωγραφικές ενδείξεις, δικαιώματα φυτικής ποικιλίας:

Μετά το Brexit η προστασία που παρέχεται για τα δικαιώματα αυτά δεν θα ισχύει στο ΗΒ.

Γ) Συμβάσεις – όροι δικαιοδοσίας:

Μετά το Brexit η αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων Βρετανικών δικαστηρίων θα υπόκειται στους εθνικούς κανονισμούς που αφορούν αποφάσεις δικαστηρίων τρίτων χωρών.

Δ) Προσωπικά δεδομένα:

Μετά το Brexit η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων από την ΕΕ στο ΗΒ θα υπόκειται στους σχετικούς κανόνες που αφορούν τρίτες χώρες. Αυτό αφορά πολλούς επιχειρηματικούς τομείς ιδιαίτερα αν επιχειρήσεις της ΕΕ συνεχίσουν να συνεργάζονται με κέντρα δεδομένων (data centres) που βρίσκονται στο ΗΒ.

Ε) Εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες στο ΗΒ:

Μετά το Brexit η αναγνώριση εταιρειών που είναι εγγεγραμμένες στο ΗΒ θα εξαρτάται από τις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών που αφορούν εταιρείες τρίτων χωρών.



ΣΤ) Άμεση φορολογία:

Οι εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών για την άμεση φορολογία των εταιρειών πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις νομοθεσίες της ΕΕ, περιλαμβανομένων μέτρων εναρμόνισης σε κάποιες διασυννοριακές περιπτώσεις. Μετά το Brexit οι κανονισμοί που αφορούν την άμεση φορολογία των εταιρειών σε περιπτώσεις που εμπλέκεται το ΗΒ θα είναι αυτοί που ισχύουν για τρίτες χώρες.

ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΕΙ Η ΚΥΠΡΟΣ

Είναι φανερό από τα πιο πάνω ότι η Κύπρος λόγω και των ιστορικά στενών δεσμών που διατηρεί με το ΗΒ δεν θα μπορέσει να μείνει ανεπηρέαστη από την αποχώρηση του ΗΒ από την ΕΕ ιδιαίτερα αν αυτή δεν είναι συμφωνημένη. Το ενδεχόμενο αποχώρησης του ΗΒ χωρίς συμφωνία παραμένει ακόμα ορατό.

Τα κυριότερα ζητήματα είναι τα εξής:

- Όσον αφορά τα **προϊόντα (εισαγωγές-εξαγωγές)**, το ΗΒ είναι βασικός εταίρος της Κύπρου. Εδώ τίθενται ζητήματα που αφορούν δασμούς, τελωνειακές διαδικασίες, πιστοποιήσεις, εγκρίσεις, σημάνσεις, ελέγχους. Αναφέρεται ότι η Βρετανική κυβέρνηση εξέδωσε στις 13 Μαρτίου 2019 προσωρινό δασμολόγιο για τους δασμούς που θα ισχύουν σε σχέση με την εισαγωγή προϊόντων από την ΕΕ. Το δασμολόγιο αυτό θα ισχύει για 12μηνη περίοδο μετά το Brexit και μετά θα αναθεωρηθεί. Σύμφωνα με αυτό, δασμοί θα υπάρχουν μόνο για το 13% των προϊόντων που εισάγονται. Τα κύρια προϊόντα για τα οποία θα υπάρχουν δασμοί είναι κρέατα, κάποια γαλακτοκομικά προϊόντα, μηχανοκίνητα οχήματα, κεραμικά, λιπάσματα, μπανάνες, ακατέργαστη ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο και κάποια είδη ψαριών. Τα βασικά προϊόντα που εξάγει η Κύπρος στο ΗΒ (χαλούμι και πατάτες/λαχανικά) δεν θα φέρουν οποιουσδήποτε δασμούς κατά τη δωδεκάμηνη αυτή περίοδο. Σε περίπτωση που θα επιβληθούν αργότερα δασμοί, το βασικό προϊόν που θα επηρεαστεί θα είναι το χαλούμι. Βέβαια ο επηρεασμός θα μετριασθεί αρκετά και ίσως ούτε καν να υπάρξει αν ανακτηθεί το εμπορικό σήμα στο ΗΒ. Σε όλα τα πιο πάνω πρέπει να συνυπολογισθεί και η ισοτιμία της στερλίνας με το ευρώ που όλες οι ενδείξεις καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η στερλίνα θα υποτιμηθεί ακόμα περισσότερο ιδιαίτερα στην περίπτωση ενός άτακτου Brexit. Αυτό πρακτικά θα σημαίνει πως οι Κυπριακές εξαγωγές στη Βρετανία θα ακριβύνουν.
- Όσον αφορά τις **υπηρεσίες**, πέραν από τα όσα αναφέρονται πιο πάνω (αδειοδοτήσεις, εξουσιοδοτήσεις, διασυννοριακή παροχή) ιδιαίτερης σημασίας για την Κύπρο είναι ο τουρισμός. Είναι γνωστό πως το 35% περίπου των τουριστών μας και το 40% περίπου των εσόδων μας από τον τουρισμό προέρχονται από το ΗΒ. Παρόλο που δεν θα απαιτούνται θεωρήσεις εισόδου για επισκέψεις μικρής διάρκειας (μέχρι 90 μέρες), τυχόν σοβαρή υποτίμηση της στερλίνας ή ακόμα και ύφεση της Βρετανικής οικονομίας θα έχει αρνητικές επιπτώσεις. Θα πρέπει συνεπώς να καταβληθεί προσπάθεια για διαφοροποίηση του φάσματος των χωρών από τις οποίες προέρχεται ο τουρισμός μας για να απαλλαγούμε από



-5-

τις σημερινές εξαρτήσεις, κάτι που εξάλλου αποτελεί διαχρονική θέση του ΚΕΒΕ ανεξαρτήτως του Brexit.

- **Επαγγελματικά προσόντα:** Εδώ το περιορισμένο Κοινοτικό κεκτημένο που υπάρχει δεν απαγορεύει την αναγνώριση προσόντων από τρίτες χώρες από τα κράτη μέλη. Πρέπει η Κυπριακή κυβέρνηση να κινηθεί άμεσα για να μην υπάρξει πρόβλημα στην αναγνώριση προσόντων που αποκτήθηκαν ή θα αποκτηθούν στο ΗΒ.
- Αναφέρεται επίσης ότι όσον αφορά τα **δικαιώματα των πολιτών** (Κύπριους που ζουν/εργάζονται στο ΗΒ και αντίστοιχα Βρετανούς που ζουν/εργάζονται στην Κύπρο), αυτά δεν αναμένεται να επηρεαστούν εφόσον έχουν αποκτηθεί πριν από το Brexit. Για την μετά Brexit περίοδο η διαμονή και εργασία θα υπόκεινται σε περιορισμούς και διαδικασίες που δεν έχουν ακόμα διευκρινιστεί πλήρως. Θέση της ΕΕ είναι ότι θα ακολουθήσει την πολιτική της αμοιβαιότητας ανάλογα με το τι θα θέσει σε ισχύ η Βρετανική κυβέρνηση.
- Διευκρινίζεται ότι όσον αφορά τις **Κυρίαρχες Βρετανικές Βάσεις** έχει συμφωνηθεί πως δεν θα αλλάξουν τα ισχύοντα μέχρι σήμερα για να μην υπάρξει ουσιαστικό σύνορο μεταξύ των Βάσεων και της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Διευκρινίζεται επίσης πως το καθεστώς σε σχέση με τους **Ευρωπαίους φοιτητές** (περιλαμβανομένου και του σημαντικού αριθμού Κυπρίων) που φοιτούν σε ιδρύματα του ΗΒ (ύψος διδάκτρων και φοιτητικά δάνεια) θα συνεχίσει να ισχύει (σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της Βρετανικής κυβέρνησης) τόσο για τους υφιστάμενους φοιτητές όσο και γι' αυτούς που θα αρχίσουν τις σπουδές τους το Φθινόπωρο του 2019 αλλά και το Φθινόπωρο του 2020. Από εκεί και μετά τα πράγματα θα εξαρτηθούν από τις σχετικές αποφάσεις που θα πάρει το ΗΒ. Και εδώ θέση της ΕΕ είναι ότι θα ακολουθήσει την πολιτική της αμοιβαιότητας ανάλογα με το τι θα θέσει σε ισχύ η Βρετανική κυβέρνηση.
- Όσον αφορά τον **χρηματοοικονομικό τομέα** έχουν αποφασιστεί από την ΕΕ δύο μέτρα έκτακτης ανάγκης. Το ένα αφορά την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών η οποία θα συνεχίσει να αναγνωρίζει τις αντίστοιχες αρχές στο ΗΒ επιτρέποντας τους να παρέχουν υπηρεσίες στην ΕΕ μέχρι τις 30 Μαρτίου 2020. Το άλλο αφορά τα κεντρικά αποθετήρια κινητών αξιών του ΗΒ επιτρέποντας τους να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στην ΕΕ μέχρι τις 30 Μαρτίου 2021. Επίσης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει υιοθετήσει δύο Κανονισμούς που επιτρέπουν σε φορείς της ΕΕ που διαθέτουν εκκρεμείς και μη εκκαθαρισμένες συμβάσεις παραγώγων να αντικαταστήσουν τους αντίστοιχους φορείς του ΗΒ με φορείς της ΕΕ εντός δώδεκα μηνών από το Brexit χωρίς να απολέσουν τη μεταχείριση που απολαμβάνουν τώρα.
- Αναφορικά με τον **τομέα των μεταφορών** έχουν επίσης αποφασιστεί από την ΕΕ μέτρα έκτακτης ανάγκης. Όσον αφορά τις οδικές μεταφορές, διασφάλιση της παροχής βασικής συνδεσιμότητας με το υφιστάμενο καθεστώς μέχρι τις 31 Ιουλίου 2020 και όσον αφορά τις αερομεταφορές μέχρι τις 24 Οκτωβρίου 2020. Επίσης όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς των αεροπορικών εταιρειών της ΕΕ, θα πρέπει να γίνουν οι αναγκαίες αλλαγές εκεί που χρειάζεται μέχρι 30 Απριλίου 2020.



-6-

- Υπάρχουν επίσης ρυθμίσεις που αφορούν την **αλίευση** οι οποίες όμως δεν αφορούν την Κύπρο.
- **Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα:** Φορείς από το ΗΒ θα συνεχίσουν να δικαιούνται συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα και να λαμβάνουν χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ μέχρι το τέλος του 2020 νοουμένου ότι το ΗΒ εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά τον Κοινοτικό προϋπολογισμό και επιτρέψει τους αναγκαίους ελέγχους. Αυτό αφορά ιδιαίτερα επιχειρήσεις και φορείς από την Κύπρο που συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκά προγράμματα και θα πρέπει να το έχουν υπόψη σε σχέση με προτάσεις που υποβάλλουν ή στις οποίες συμμετέχουν.
- **Προϋπολογισμός Ευρωπαϊκής Ένωσης:** Τα κράτη μέλη (συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου) θα κληθούν να συνεισφέρουν περισσότερο στον Κοινοτικό προϋπολογισμό μετά το Brexit, όμως θα υπάρξουν μειώσεις στα έξοδα έτσι που οι επιπτώσεις να μην είναι σημαντικές. Παράλληλα όμως θα υπάρξει οικονομική βοήθεια για τομείς που θα επηρεαστούν περισσότερο όπως ο αγροδιατροφικός και αλιευτικός αλλά και για χώρες που συνορεύουν με το ΗΒ και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που συναλλάσσονται με το ΗΒ. Αυτό θα γίνει μέσω ενισχύσεων, ειδικών Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και ταμείων. Αναμένεται να επωφεληθεί και η Κύπρος.
- Αναφέρεται τέλος ότι το Brexit δημιουργεί και **ευκαιρίες** για την Κύπρο όπως προσέλκυση επιχειρήσεων από το ΗΒ που θα ήθελαν να έχουν βάση για όλες ή κάποιες από τις δραστηριότητες τους στην ΕΕ (έτσι που να μην υπόκεινται σε καθεστώς επιχειρήσεων τρίτης χώρας) αλλά και άλλες ευκαιρίες που αφορούν την εμπορία κάποιων προϊόντων όπως φαρμάκων αλλά και κάποιων «προϊόντων» του χρηματοοικονομικού τομέα. Έχουμε ήδη θετικές εξελίξεις σε κάποιους τομείς όπως τον τομέα της ναυτιλίας. Εδώ θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Κύπρος διαθέτει αριθμό συστημάτων και πλαισίων (όπως το νομικό, λογιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο) που είναι βασισμένα σε Βρετανικά πρότυπα και αυτό αποτελεί πλεονέκτημα για επιχειρήσεις που τώρα εδρεύουν αποκλειστικά στο ΗΒ.

Καταληκτικά προτρέπουμε τις Κυπριακές επιχειρήσεις όπως λάβουν σοβαρά υπόψη τα όσα αναφέρονται πιο πάνω και όπως μελετήσουν τα συνημμένα έγγραφα για να μπορέσουν να ολοκληρώσουν τις σχετικές τους προετοιμασίες.

U unveils its post-Brexit budget plans, which include cuts and bonuses.

Με εκτίμηση,

Λεωνίδας Πασχαλίδης
Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας

/ΓΒ